

OSKAR STERNULF

Oskar Sternulf är musikalartist från Karlskrona som bor i Göteborg.

Konsten att respektera en kulturarbetare

Först ett konstaterande: Jag älskar mitt yrke! Det är helt fantastiskt att tänka att det som en gång i tiden var min hobby nu har blivit det jag försörjer mig på. Jag är väldigt tacksam att år efter år få stå på scenen, uppträda, förmedla och beröra en publik, som faktiskt betalar för att se mig göra mitt jobb.

Med denna bakgrund och hyllning till det yrkesverksamma liv, som jag lever, vill jag poängtera hur kulturbranschen ofta stöter på människor, som inte respekterar vårt yrkesval. För det mesta är det okunskap som ligger bakom, men en del gånger undrar jag om man hade bemött andra yrkesgrupper likadant.

En av de vanligaste frågorna, som många av mina kollegor stöter på, men som jag har blivit förskonad ifrån, är "Så vad jobbar du med annars då?" Själva frågan är kanske rätt harmlös i sig, men det är själva bakgrunden att många människor tar för givet att man inte kan försörja sig som skådespelare, sångare, tecknare eller liknande yrken, som får mig att reagera. Jag tror exempelvis inte att en bagare eller en läkare hade fått en sådan fråga efter att de hade berättat vad de jobbar med. Det blir väldigt tydligt att det är just kulturarbetare som råkar ut för den här typen av fråga. Jag undrar varför det är så?

Jag har varit på många hemmafester där jag får höra folk säga "Här har vi en sångare bland oss. Kan inte du sjunga lite för gruppen? Kom igen! Du tycker ju det är så kul!" Ja, återigen, jag älskar mitt jobb, men är detta något som gör att jag även på fritiden, *gratis*, ska utföra detta – mitt hantverk – för folk, bara för att de vill ha underhållning och för att jag ska vara snäll? Jag skulle personligen tycka att det hade varit oerhört pinsamt att försöka fråga en kompis, som jobbar som snickare, om han ville snickra ihop ett bord eller en stol till mig "Nu när du ändå är hemma hos mig på middag".

Det är även ett ord, som verkligen får hela mig att rysa i hela kroppen och det är inte av välbehag – teaterapa. Lika lite som en person, som jobbar inom äldreomsorgen, vill bli kallad för "pillerpreparerare" och "rumptorkare", lika olustigt är "teaterapa" för mig.

Genom att använda sådana här onödiga ord förminsas och förlöjligas vår yrkesgrupp och i stunden även mig som människa.

Detta är bara några exempel, som rätt ofta kommer upp när jag diskuterar med kollegor i branschen om hur andra människor ser på oss. Kanske är vi överkänsliga, kanske är vi lättstöta eller så är det kanske bara så enkelt att denna attityd och dessa situationer har uppstått allt för många gånger för att vi bara ska rycka på axlarna åt det.

Min förhoppning framöver är därför att vi kulturarbetare ska bemötas med samma respekt som andra yrkesgrupper, av den enkla anledningen att detta är vårt jobb lika mycket som något annat jobb. Yrket gör att vi kan betala hyran, handla mat, betala parkeringsböter, åka utomlands eller bara unna oss den där massagebehandlingen, som man behöver ibland efter en veckas hårt slit – på jobbet!

Misslyckad uppsättning

Kander och Ebbs musikal *Cabaret* är en av de bästa musikaler som skapats – men inte om den framförs i den iscensättning som Malmö Stadsteater och Malmö Opera i samarbete presenterar på Hipp i Malmö.

CABARET

Musik: John Kander
Sångtexter: Fred Ebb
Text: Joe Masteroff baserad på John Van Drutens pjäs *I Am a Camera* byggd på Christopher Isherwoods självbiografiska roman *Farväl till Berlin*.
Musikarrangemang: Kristofer Nergardh
Scenografi: Lars Östberg
Kostym: Maria Geber
Ljusdesign: Thorsten Dahn
Koreografi: Fredrik "Benke" Rydman, Ambra Succi
Regi: Hugo Hansén.
Kapellmästare: Annika Bjelk Wahlberg
Premiär på Hipp i Malmö 6 februari 2014

MUSIKAL

Största misstaget är att modernisera rytmen i musiken till en nutida släpig stil som gör att all ironi och spänning av 20-30-talets känsla av "efter oss syndafloren" försvinner. Trots en del enskilda sång- och spelsatser av de medverkande faller det mesta platt till marken.

Dekadensen och skörlevnaden i Berlin årtiondena före kriget är borta. Visserligen horas det och dricks utan måtta men dramatik lyser med sin frånvaro. Det här blir en sliskigare variant av att leva ut medan det är tid.

Handlingen

Cliff, en ung, förhoppningsfull amerikansk romanförfattare söker billigt husrum i Berlin. Han hamnar hos fröken Schneider som hyr ut till behövande. Cliff kommer snart i kontakt med den normlösa cabaret-sångerskan Sally som "flyttar in" hos honom.

Han blir bekant med Ernst Ludwig som smugglar pengar från Frankrike till nazistpartiet.

Sally sjunger på Kit Kat Club där dragartisten Emcee är konferencier. På "hotellet" bor också fröken Kost som lever på att ta emot herrbesök mot betalning, samt den blide judiske frukthandlaren Schultz som tar mod till sig att fräa till fröken Schneider. Ernst

Romanförfattaren. Dekadensen och skörlevnaden i Berlin årtiondena före kriget är borta. Det Kristoffer Berglund som Cliff och Mattias Linderoth som Ernst Ludwig.

Ludwig varnar henne att beblanda sig med "icke önskvärda" element som judar. Hon vågar då inte fullfölja relationen med Schultz på grund av det förtäckta hotet.

Sally väntar barn, troligen med Cliff, men gör abort. Hon vill inte förstöra sin karriär och beslutar att stanna i Berlin när Cliff, som inser att det våld han hittills fått känna av för egen del kommer att tillta i Tyskland, reser därifrån.

Aktörerna

Konferencierens gestaltning är kongenial med iscensättningen. Lindy Larsson tar fram det rätta förfallet i sin gestaltning. Iklädd dragartistens mer vulgära än lyxiga klänningar och i damskor med skyhöga klackar svajar han fram över scenen med vulgär elegans.

Kristoffer Berglund förvaltar rollen som Cliff med viss barnslig frånvaroattityd men vaknar på slutet till och inser den politiska faran. Det gör däremot inte

Sally, gestaltad av Sara Jangfeldt. Hennes sång med sin lite råa stämma är utmärkt som en tredje klassens cabaretartist. Råheten finns också hos Susanne Karlsson i fröken Kosta's prostitutionsframtoning. Mattias Linderoth ger sin Ernst Ludwig en falsk mjukhet som snabbt övergår i hård hänsynslöshet när han försvarar nazistpartiet genom att misshandla Cliff som vägrar smuggla nazistpengar. Han skjuter på slutet ner så gott som hela den depraverade ensemblen.

Paret Schneider och Schultz framställs med mänsklig värme av Marianne Mörck och Hans Peter Edh med de drivna skådespelarnas känsla för rytm och timing – samt artikulation. De är uppsättningens bästa konstnärliga behållning.

Kapellmästare Annika Bjelk Wahlberg och hennes fempersoners orkester utför den, i mitt tycke, alltför moderniserade musiken väl – trots allt.

Lindy Larsson tar fram det rätta förfallet i sin gestaltning av konferencieren.

Ingemar Olander